

ที่ มท ๐๒๐๕.๓/๑๗๗๗

๗

ตุลาคม ๒๕๕๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

เรื่อง ขอความร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๐๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงยุติธรรม ที่ ๓๐๒/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด

๓. แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนของกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกระทรวงขอความร่วมมือสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชน โดยกระทรวงได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชน ซึ่งมีความเกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติงานในภูมิภาคของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรม จำนวน ๓ ประเด็น ประกอบด้วย การกำหนดให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เป็นประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน การจัดตั้ง ศูนย์ยุติธรรมชุมชนในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชน กับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

กระทรวงมหาดไทย พิจารณาแล้วเห็นว่า ภารกิจของศูนย์ยุติธรรมชุมชน มีภารกิจในการแก้ไข ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวกับการสร้างความเป็นธรรมและการช่วยเหลือ ด้านกฎหมายและคดีความต่างๆ ให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสอดคล้องกับลักษณะงาน ของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ส่วนราชการ/อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ได้จัดตั้งขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็น การเสริมภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/ส่วนราชการ/อำเภอ และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จึงให้ทุกจังหวัดพิจารณาให้ความร่วมมือและสนับสนุนตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) ด้านการสนับสนุนจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาความ เต็อคร้อนของประชาชนถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างท่วงและทันท่วงที่โดยเฉพาะการดูแล ให้ความเป็นธรรมในปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ดังนั้นให้จังหวัด อำเภอและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่ง ให้การสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลให้ครบถ้วนตามที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชนสามารถ สนับสนุนภารกิจการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ ได้เป็นอย่างดี

๒) ด้านการประสานงาน ควรจัดตั้งศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชน กับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครื่องข่ายในการทำงาน ใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย

(๑) ระดับจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัดจัดตั้งที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครื่องข่ายศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด

(๒) ระดับอำเภอ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ จัดตั้งที่ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ทุกอำเภอ เป็นเครื่องข่ายศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และเป็นศูนย์ประสานงานกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนจังหวัด

/(๓) ระดับ...

(๓) ระดับตำบล ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน ประจำตำบล ควรจัดตั้ง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสม) เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำเนินการธรรมอำเภอ โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นประธานกรรมการ

๓) ด้านการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและการสร้างความเข้มแข็ง

(๑) กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และผู้รับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ดำเนินการจังหวัดและศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น บทบาทของศูนย์ดำเนินการจังหวัดในการเป็นพี่เลี้ยงให้กับศูนย์ยุติธรรมชุมชน บทบาทในการให้คำปรึกษา/ข้อสังเกตในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันสร้างความเป็นธรรม และอำนวยความยุติธรรมในพื้นที่ ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมพื้นที่/ตามสภาพปัญหา

(๓) ร่วมกันสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เช่น การเสริมสร้างองค์ความรู้/ทักษะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน การบูรณาการงบประมาณ/บุคลากรในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานฯ การให้ความสำคัญกับการคัดสรรบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนที่แท้จริงซึ่งได้รับการยอมรับ/ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชนอย่างแท้จริงมาเป็นคณะกรรมการฯ เป็นต้น

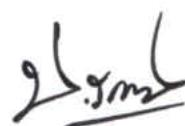
(๔) สร้างศูนย์ยุติธรรมชุมชนต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดไปยังศูนย์ยุติธรรมชุมชนอื่นๆ ให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีเวทีบูรณาการเชิงปฏิบัติการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกันเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในการทำงาน

(๕) ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ประชาชนทราบ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ภายใต้จังหวัดอย่างต่อเนื่อง ตามความเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน/ศูนย์ดำเนินการจังหวัด/ศูนย์ดำเนินการธรรมอำเภอ ให้ประชาชนทราบ อีกทางหนึ่ง

(๖) ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จัดระบบช่องทางวัดความพึงพอใจของประชาชนและมอบหมายผู้ตรวจสอบราชการกระทรวง/กรม ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรมร่วมกัน ตรวจสอบสัมฤทธิ์/ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยุทธ์ รัตนเสนีย์)
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์

ศูนย์ดำเนินการธรรมกระทรวงมหาดไทย

โทร. ๐ ๒๒๒๑ ๑๗๓๓ ๘๐๐,๘๐๐,๘๕๕๘

โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๖๘๓๘

ด้วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๒๐๐๗/๔๙๐๔

กระทรวงยุติธรรม

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ

อาคารราชบูรีดิเรกถุทิร์ ชั้น ๔

ถนนเจ้าวัฒนา แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๙๓

ក្រសួងពេទ្យ

เรื่อง ขอความร่วมมือกระ当局ชุดไทยส
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งกระทรวงยติธรรม ที่ ๓๐๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงด้านยัติธรรมชุมชน จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาคำสั่งกระทรวงยึดธรรมที่ ๓๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

เรื่อง การบริหารงานศูนย์ติดตามชุมชน จำนวน ๑ ชุด

— 2 —

ด้วยกระหวงยุติธรรมได้มีคำสั่งเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายกระหวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน โดยคำสั่งดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในภูมิภาคของกระหวงมหาดไทย และกระหวงยุติธรรม ได้แก่ การกำหนดให้ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบล เป็นประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการประสานงานกันระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. และ ๒.

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายด้านยุทธิกรรมชุมชนดังกล่าว เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอความร่วมมือกระทรง维持 ไทยพิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานในส่วน ที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

၁၇

(ເພບລົງ ຄໍມະນາຍາ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ចំណាំសេដ

ที่ นท ๐๑๐๐/ ๔๐๖๐

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อโปรดพิจารณา

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๕๔๘๘
โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๒๖๕

(นายราชนร์ ดุวงศ์วัฒนาเสรี)

หัวหน้าสำนักงานรัฐบุรุษตรีฯ

- 6 三月 2559

(สำเนา)

/ คำสั่งกระทรวงยุติธรรม

ที่ ๓๑๗/๒๕๕๙

เรื่อง การขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงยุติธรรมด้านยุติธรรมชุมชน

สืบเนื่องจากนโยบายรัฐบาลด้านที่ ๑ การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม ข้อที่ ๑๐.๕ กำหนดให้ “ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรมเพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจนและผู้ด้อยโอกาส คุ้มครองผู้ถูกกล่าว롭เมิดสิทธิและเสรีภาพ และเยียวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากการไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริตและความมีประสิทธิภาพของภาคธุรกิจ ความเป็นธรรมของผู้ได้รับผลกระทบ และการไม่แอบอ้าง ฉวยโอกาสโดยทุจริตจากการบดบังการช่วยเหลือดังกล่าว” โดยให้กระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ และต่อมา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมได้กำหนดนโยบายด้านการอำนวยความยุติธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ เพื่อสอดรับกับนโยบายรัฐบาลดังกล่าว โดยส่วนหนึ่งได้กำหนดให้จัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบถ้วน

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และเกิด การประสานความร่วมมือระหว่างส่วนราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรมในภูมิภาค อาศัยอำนาจความ ในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดที่ปลัดกระทรวงยุติธรรมได้แต่งตั้งข้าราชการสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมไปปฏิบัติหน้าที่แล้ว จำนวน ๑๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัด ลพบุรี จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครปฐม จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดภูเก็ต จังหวัดสงขลา จังหวัดชลบุรี จังหวัดอุดรธานี จังหวัดสกลนคร จังหวัดขอนแก่น จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดนราธิวาส จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงราย จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดปัตตานี ทำหน้าที่ในการ ประสานงานและติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด ใน การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน ในสำนักงานหรืออาคารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ครบถ้วน ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ยกเว้นกรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง)

กรณีที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดสามารถจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามข้อยกเว้นดังกล่าวได้ ให้ดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

๒. ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมกำหนดให้การดำเนินงานตามข้อ ๑ เป็นส่วนหนึ่งของตัวชี้วัด ผลการปฏิบัติราชการของยุติธรรมจังหวัดทุกจังหวัด ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินงานให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงยุติธรรมทราบหลังจากที่ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการในแต่ละรอบการประเมินแล้ว

๓. เพื่อเป็นการสนับสนุนการดำเนินการตามข้อ ๑ และข้อ ๒. ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม
มอบหมายให้หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งหรือหลายหน่วยงานในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบ
ในการอำนวยการ ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัด
ตามข้อ ๑.

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ลงชื่อ) พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา
(ไพบูลย์ คุ้มฉายา)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวริવารณ จตุรพิรพร)
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘

องค์ คัด/ทาน

(สำเนา)

คำสั่งกระทรวงยุติธรรม
ที่ ๓๒๒/๒๕๕๘
เรื่อง การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน

เพื่อให้การบริหารงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนทั่วประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
เกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงยุติธรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้ศูนย์ประสานราชการกระทรวงยุติธรรมเขตมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุน
การดำเนินงานของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ใน การดำเนินการขับเคลื่อนงานยุติธรรม
ชุมชน รวมทั้งการเสริมสร้างความเข้มแข็ง และความยั่งยืนของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๒. ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดมีหน้าที่พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงาน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชนในเขตพื้นที่จังหวัดหรือเขตพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืน
ของศูนย์ยุติธรรมชุมชน

๓. ให้ศูนย์ยุติธรรมชุมชนมีบทบาทหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของส่วนราชการ หน่วยงาน
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการเสริมสร้างการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชน

๓.๒ เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาอาชญากรรม การทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ
และการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ

๓.๓ พิจารณาเรื่องร้องเรียน ร้องทุกข์ ปัญหาความไม่เป็นธรรมของประชาชน และรับแจ้ง
เบาะแสข้อมูลการกระทำผิดกฎหมายต่างๆ ตลอดจนการช่วยเหลือ ดูแล ให้คำแนะนำ และแก้ไขปัญหาแก่ผู้ที่
ได้รับความเดือดร้อนหรือผู้ที่ต้องการคำแนะนำทางด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

๓.๔ ไก่เลกี้และประธานข้อพิพาทด้วยที่คู่กรณีร้องขอเกี่ยวกับความแพ่งหรือความอาญา
ที่เป็นความผิดอันยอมความได้ โดยให้ดำเนินการตามกระบวนการไก่เลกี้ข้อพิพาท หรือจัดการความขัดแย้ง
ในชุมชน ทั้งนี้ การไก่เลกี้และประธานข้อพิพาทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและประธาน
ข้อพิพาทในชุมชน

๓.๕ ให้ความช่วยเหลือ ดูแล ผู้ที่ได้รับความเสียหายหรือได้รับผลกระทบจากการกระทำ
ความผิดและอาชญากรรม และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๓.๖ ให้ความช่วยเหลือ และสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไข
บำบัด พื้นผู้กระทำความผิดและผู้พันโทษ รวมทั้งผู้ถูกคุมประพฤติหรือผู้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราว ให้กลับคน
เป็นพลเมืองดีและไม่หวนกลับไปกระทำการใด

(สำ.ยบ)

ชุด.สำ.ยบ 085-4819209

/๓.๗ เผยแพร่...

๓.๗ เพยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารด้านยุติธรรมชุมชนแก่ประชาชน

๓.๘ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๔. ในแต่ละศูนย์ยุติธรรมชุมชน ให้มีคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชน ประกอบด้วย

๔.๑ ปลัดอำเภอประจำตำบล

ประธานกรรมการ

๔.๒ พัฒนาการประจำตำบล

กรรมการ

๔.๓ ตำรวจชุมชนประจำตำบล

กรรมการ

๔.๔ กำนันห้องที่

กรรมการ

๔.๕ นายกองค์กรปกครองส่วนห้องถินในตำบล

กรรมการ

๔.๖ ประธานศูนย์ยุติธรรมชุมชนเดิม ๑ คน (ถ้ามี)

กรรมการ

๔.๗ อาสาสมัครแรงงาน อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรรมการ

อาสาสมัครคุณประพฤติ และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

ประจำละ ๑ คน

๔.๘ นิติกรหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนห้องถิน

กรรมการและเลขานุการ

ที่ได้รับมอบหมาย

๕. ให้ยุติธรรมจังหวัดเป็นผู้เสนอคำสั่งจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อพิจารณาลงนาม

๖. ให้ยุติธรรมจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย

๖.๑ ยุติธรรมจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

๖.๒ หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงยุติธรรม หรือข้าราชการสังกัดกระทรวงยุติธรรม ในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๓ ประธานกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนในจังหวัดที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๔ หัวหน้าส่วนราชการอื่น ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลที่ยุติธรรมจังหวัดเห็นสมควร เป็นกรรมการ

๖.๕ ข้าราชการ หรือพนักงานราชการ หรือลูกจ้าง คนหนึ่งที่ปฏิบัติงานในสำนักงานยุติธรรมจังหวัด เป็นเลขานุการ

๗. กรณีศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่ได้มีการจัดตั้งขึ้นแล้ว หรือมีการแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนไว้แล้ว ให้เป็นไปตามที่ได้จัดตั้งหรือแต่งตั้งไว้แล้วนั้น

๘. กรณีที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัดได้เห็นสมควรที่จะเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของคณะกรรมการศูนย์ยุติธรรมชุมชนตามข้อ ๔. เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องที่ ให้สำนักงานยุติธรรมจังหวัดนั้นสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้ โดยความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงชื่อ) ชาญเชван์ ไชยานุกิจ

(นายชาญเชван์ ไชยานุกิจ)

ปลัดกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

๑

(นางสาววิวรรณ จตุรพิชพร)

องค์ คัด/ทาน

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนของกระทรวงมหาดไทย

๑. หลักการดำเนินงาน

๑. ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะกรรมการรักษารากฐานความสงบแห่งชาติ (คสช.) ฉบับที่ ๙๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การจัดตั้งศูนย์ดำรงธรรม มีภารกิจสำคัญ ได้แก่ การรับเรื่องร้องทุกข์ ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) การให้บริการรับเรื่องและส่งต่อ (Service Link) การให้บริการข้อมูลข่าวสาร การให้คำปรึกษา การดำเนินงานตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน การให้บริการจดทะเบียน SMEs การให้บริการข้อมูลเกี่ยวกับการค้าการลงทุน (OSS) และการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกทางความสะอาด พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล จัดตั้งขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล และกระทรวงยุติธรรม ในกรอบความเหลื่อมล้ำในสังคม และคืนความสุขให้ประชาชน มีภารกิจในการลดปัญหาข้อพิพาทและปัญหาอาชญากรรมในชุมชน รวมทั้งเสริมสร้างความสมานฉันท์ตามแนวทางกระบวนการยุติธรรมชุมชน ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในชุมชน (Crime Control & Prevention) ด้านการรับเรื่องราวร้องทุกข์ แจ้งเบาะแสทุจริตคอรัปชั่น รวมทั้งปัญหาความเดือดร้อนของผู้ด้อยโอกาส (เด็ก สดร คณชรา ผู้พิการ) ด้านการไกล่เกลี่ยpronounข้อพิพาท (Conflict Management) และด้านการเยียวยาเสริมพลังแก่หน่วยอาชญากรรมและความรู้สึกของชุมชน (Community & Empowerment)

๒. การเข้มโถงงานตามภารกิจ

บทบาทภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น และศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบล มีภารกิจในการแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ คล้ายคลึงกัน และมีความเกี่ยวข้องกันทั้งด้านบุคลากรและลักษณะงาน ก่อรากคือ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ มีบทบาทในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ให้กับประชาชนในทุกมิติ ส่วนศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาที่ศูนย์ดำรงธรรม จังหวัดจะต้องดำเนินการเช่นเดียวกัน บทบาทของศูนย์ยุติธรรมชุมชน เน้นการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ให้กับประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการสร้างความเป็นธรรมและช่วยเหลือในด้านกฎหมายและคดีความต่าง ๆ ให้กับประชาชนผู้ด้อยโอกาส การเข้มโถงงานตามภารกิจของศูนย์ดำรงธรรมกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลมุ่ง ให้การแก้ไขปัญหาสิ้นสุดในพื้นที่ การดำเนินงานมีผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน ดำเนินการด้วยความรวดเร็ว และ ประชาชนได้รับความพึงพอใจ

๓. การจัดตั้งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน

มีการจัดตั้งศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนในทุกระดับ ดังนี้

๓.๑ ส่วนกลาง ได้แก่ จัดตั้งศูนย์ประสานงานส่วนกลาง (Contact point Center) ณ ศูนย์ดำรงธรรม มท. โดยมอบหมายเจ้าหน้าที่ประสานงานหลักที่ชัดเจนประจำศูนย์ พร้อมข้อมูลในการติดต่อประสานงาน ทั้งในส่วนของกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น ชื่อ-สกุล, ตำแหน่ง, หมายเลขโทรศัพท์ ติดต่อ, บทบาทภารกิจที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน เป็นต้น

๓.๒ ศูนย์ประสานงานระหว่างศูนย์ยุติธรรมชุมชนกับศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ เพื่อเป็นเครือข่ายในการทำงาน ใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย

/(๑) ระดับ...

(๑) ระดับจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัดจัดตั้งที่สำนักงานยุติธรรมจังหวัด เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำเนินการธรรมกรธรวงมหาดไทย และศูนย์ดำเนินการธรรมจังหวัด

(๒) ระดับอำเภอ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ จัดตั้งที่ศูนย์ดำเนินการธรรมอำเภอทุกอำเภอ เป็นเครือข่ายศูนย์ดำเนินการธรรมจังหวัด และเป็นศูนย์ประสานงานกับศูนย์ยุติธรรมชุมชนจังหวัด

(๓) ระดับตำบล ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล ควรจัดตั้ง ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลหรือองค์กรบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสม) เพื่อเป็นเครือข่ายศูนย์ดำเนินการ อำเภอ โดยมีปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลเป็นประธานกรรมการ

๔. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชน

๔.๑ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนกลาง (Contact point Center) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศูนย์ดำเนินการธรรมกรธรวงมหาดไทยที่ได้รับมอบหมาย

๔.๒ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของสำนักงานยุติธรรมจังหวัดหรือผู้ที่ยุติธรรมจังหวัดพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๔.๓ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของที่ทำการปกครองอำเภอหรือผู้ที่นายอำเภอพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๔.๔ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือที่ปลัดอำเภอผู้รับผิดชอบประจำตำบลพิจารณาแล้วมีความเหมาะสม

๕. แนวทางการดำเนินการ

ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนในแต่ละระดับมีบทบาทภารกิจที่สำคัญ ดังนี้

๕.๑ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนกลาง (Contact point Center)

(๑) จัดระบบความเชื่อมโยงการดำเนินงานศูนย์ดำเนินการธรรมกรธรวงมหาดไทย ศูนย์ดำเนินการธรรมจังหวัด กับศูนย์ยุติธรรมชุมชนที่ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการประสาน/สนับสนุนการปฏิบัติงาน การให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานระหว่างกัน เช่น จัดซ่องทางการติดต่อสื่อสาร การส่งเรื่อง ภาระรายงานผลการดำเนินงาน เป็นต้น

(๒) มีการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ร่วมกันระหว่างกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้หลักที่สำคัญใช้เป็นคู่มือปฏิบัติงานของศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น การไก่เล็กly ประเมินข้อพิพาทความแพ่ง/ความอาญา การจัดการความขัดแย้งโดยสันติวิธีเบื้องต้น การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย/ผลกระทบจากการกระทำความผิดอันยอมความได้ เป็นต้น

(๓) การติดตามความก้าวหน้าของการขับเคลื่อนนโยบายด้านยุติธรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบูรณาการการติดตามร่วมกันระหว่างผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยและผู้ตรวจราชการกระทรวงยุติธรรม และมีการรายงานผลการดำเนินงาน/ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เป็นปัจจุบัน เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที และต่อยอดการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๒ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนส่วนภูมิภาค ได้แก่ ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนจังหวัด ศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนอำเภอ และศูนย์ประสานงานยุติธรรมชุมชนประจำตำบล

(๑) ด้านการสนับสนุนจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชน เนื่องจากการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนถือเป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างทั่วถึงและทันท่วงทีโดยเฉพาะ การคุ้มครองให้ความเป็นธรรมในปัญหาความขัดแย้งต่างๆ ดังนั้นให้จังหวัด อำเภอและหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ต้องให้การสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนตำบลให้ครบถ้วนตามที่ศูนย์ยุติธรรมชุมชนสามารถสนับสนุนการกิจกรรมดำเนินงานของศูนย์ฯ ได้เป็นอย่างดี

(๒) ด้านการบูรณาการการแก้ไขปัญหาและการสร้างความเข้มแข็ง

(๑) กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก และผู้รับผิดชอบสนับสนุนการปฏิบัติงาน พร้อมบทบาทหน้าที่ ที่ชัดเจน เพื่อประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกันระหว่างศูนย์ฯ สำนักงานจังหวัดและศูนย์ยุติธรรมชุมชน เช่น บทบาทของศูนย์ฯ สำนักงานจังหวัดในการเป็นพื้นที่เลี้ยงให้กับศูนย์ยุติธรรมชุมชน บทบาทในการให้คำปรึกษา/ ข้อสังเกตในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

(๒) สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมกันสร้างความเป็นธรรม และอำนวย ความยุติธรรมในพื้นที่ตลอดจนการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่ครอบคลุมพื้นที่/ ตรงตามสภาพปัญหา

(๓) ร่วมกันสร้างความพร้อมและความเข้มแข็งของเครือข่ายยุติธรรมชุมชน เช่น การเสริมสร้างองค์ความรู้/ ทักษะในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ให้กับสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชน การบูรณาการงบประมาณ/ บุคลากรในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานฯ การให้ความสำคัญกับการคัดสรรบุคคลที่เป็นผู้นำชุมชนที่แท้จริงซึ่งได้รับการยอมรับ/ ศรัทธาและไว้วางใจของประชาชนอย่างแท้จริง มาเป็นคณะกรรมการฯ เป็นต้น

(๔) สร้างศูนย์ยุติธรรมชุมชนต้นแบบที่สามารถถ่ายทอดไปยังศูนย์ยุติธรรมชุมชนอื่นๆ ให้เกิดการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และจัดให้มีเวทีบูรณาการเชิงปฏิบัติเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการทำงานระหว่างกันเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี (Best Practice) ในการทำงาน

(๓) ด้านการประชาสัมพันธ์ ให้ประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ยุติธรรมชุมชนให้ประชาชนทราบ ผ่านช่องทางสื่อต่างๆ ภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ตามความเหมาะสม และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงาน ของศูนย์ยุติธรรมชุมชน/ ศูนย์ฯ สำนักงานจังหวัด/ ศูนย์ฯ สำนักงานอำเภอ ให้ประชาชนทราบอีกทางหนึ่ง

(๔) ด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน จัดระบบช่องทางวัดความพึงพอใจ ของประชาชนและมอบหมายผู้ตัวราชการกระทรวง/ กรม ของกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงยุติธรรม ร่วมกัน ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์/ ประสิทธิภาพการดำเนินงานศูนย์ยุติธรรมชุมชน